

Maamme tulevaisuuden strategioissa yksi painopistealueista on yrittäjyyden edistäminen ja pk-yritysten kasvun tukeminen. Näin luodaan mahdollisuuksia uusien työpaikkojen syntymiselle ja vanhojen säilymiselle.

Yrittäjä, yritysjohto, omistajat ja rahoittajat tarvitsevat tuekseen eri alojen kokeneita asiantuntijoita, liiketoimintaosaajia, jotta yritys kykenisi kaupallistamaan tuotteitaan, kasvamaan, uudistumaan ja laajentamaan markkina-alueitaan samalla säilyttäen kannattavuutensa. Erilaiset murrokset kuten sukupolvenvaihdokset, omistajamuutokset, kansainvälistyminen, kasvunopeus, markkinahäiriöt ovat helpoimmin hallittavissa, kun yrityksestä löytyy laajalti kokemusta.

Hallitustyöskentelyn avulla voidaan parhaiten sitoa yritykseen sen tarvitsemat ulkopuoliset resurssit toimivan johdon tai yrittäjän tueksi.

Hyväksytyt hallituksen jäsen (HHJ)-kurssi soveltuu hallitustyöskentelyn aktivoimiseen ja kehittämiseen. Se sopii sekä hallitustyötä jo tekeville henkilöille tai sitä harkitseville ja auttaa myös yrittäjiä ja yritysjohtajia hyödyntämään hallitustyöskentelyä entistä paremmin. HHJ-kurssin käyneille on tarjolla mahdollisuus suorittaa HHJ-tutkinto.

Laajuus: Kurssi sisältää neljä puolen päivän jaksoa (à 4h), ryhmätyön (4-6h) ja lukupaketin

1. jakso ma 6.5.2019 klo 12:45–17:30 **Hyvä hallintotapa**
  2. jakso ma 20.5.2019 klo 12:45–17:30 **Hallituksen ja hallitustyön organisointi**
  3. jakso Ke 5.6.2019 klo 12:45–17:30 **Strategiatyö**
- Ryhmätyö ma 10.6.2019 klo 12:45–17:30 (päivämäärästä voimme keskustella)**
4. jakso ma 17.6.2019 klo 12:45–19.00 **Yrityksen talouden seuranta ja ohjaus**

Sisältö: Kurssilla käsitellään hallituksen kokoonpano, rooli, vastuut, riskienhallinta ja työmuodot (raportointi, strategiatyö, palkitsemisjärjestelmät jne.) erityisesti pk-yrityksen näkökulmasta ja vahvasti käytäntöön soveltaen yritysmerkkin kautta.

Kirjallisuutta: Hyvä hallitustyö: Juhani Erma, Tommi Rasila, Olli V. Virtanen (sis. hintaan)
Listaamattomien yhtiöiden hallinnoinnin kehittäminen, Corporate Governance:
Keskuskauppakamari (on liitteenä Hyvä hallitustyö -kirjassa, Luentomateriaalit)

Kurssin hinta: Normaalihinta 2200 € (+alv 24 %), jäseniltä 1450 € (+alv 24 %)
HHJ-kurssitodistus edellyttää kaikkien jaksoiden suorittamista. Puuttavia jaksoja on mahdollista paikata myöhemmillä HHJ-kursseilla.

Erillinen HHJ-tutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa Tampereella. Siihen voi osallistua vain HHJ-kurssitodistuksen saanut henkilö.

Ilmoittautuminen: Ilmoittaudu rekisteröitymällä [tästä](#). Huom! Rekisteröityminen ei ole ilmoittautuminen - rekisteröitymisen jälkeen sinun on vielä kirjauduttava palvelujärjestelmään ja ilmoittauduttava haluamaasi tapahtumaan. www.hhj.fi

Lisätietoja: Länsi-Uudenmaan kauppakamarin toimitusjohtaja Eero Hettula
eero.hettula@chamber.fi, puh. 040 551 4106

HYVÄ HALLINTOTAPA (jakso 1.)

AIKA	Maanantaina 6.5.2019 klo 12.45 – 17.30
PAIKKA	Raaseporin Osuuspankki, Asematie 1, Tammisaari
OHJELMA	
12.45	Ilmoittautuminen ja kahvi
13.00	Kurssin avausluento <i>Toimitusjohtaja Eero Hettula, Länsi-Uudenmaan kauppakamari</i>
13.15	Kurssille osallistujien esittelyt
13.40	Omistajat, hallitus ja johto <ul style="list-style-type: none"> • Omistamisen ja johtamisen ero • Hallituksen tuoma lisäarvo yrityksen toimintaan • Corporate Governance <i>Varatuomari Anne Horttanainen, Keskuskauppakamari</i>
14.25	Tauko
14.40	Hallituksen ja sen jäsenen tehtävät ja juridinen vastuu <ul style="list-style-type: none"> • Riskien hallinta ja hallituksen vastuut pk-yrityksessä sekä vakuutukset ja sopimukset (johtajasopimukset, osakassopimukset) <i>Varatuomari Anne Horttanainen, Keskuskauppakamari</i>
15.25	Kahvitauko
15.45	Kohti ammattimaista hallitusta <ul style="list-style-type: none"> • hallituksen rooli pk-yrityksen eri vaiheissa • erilaiset hallitukset <i>Varatuomari Anne Horttanainen, Keskuskauppakamari</i>
16.30	Tauko
16.40	Case:_Onnistunut sukupolvenvaihdos <i>Asianajaja Marcus Kevin, Asianajotoimisto MK-Law Oy</i>
17.05 – 17.30	<i>Keskustelua päivän aiheista, tilaisuus päättyy</i>

Kurssin johtaja; Toimitusjohtaja Eero Hettula, eero.hettula@chamber.fi, puh. 040 551 4106

HALLITUKSEN JA HALLITUSTYÖN ORGANISOINTI (jakso 2.)

AIKA	Maanantaina 20.5.2019 klo 12.45-17.30
PAIKKA	Raaseporin Osuuspankki, Asematie 1, Tammisaari
OHJELMA	
12.45	Ilmoittautuminen ja kahvi
13.00	Edellisen jakson palaute sekä päivän ohjelma ja tavoitteet <i>Toimitusjohtaja Eero Hettula, Länsi-Uudenmaan kauppakamari</i>
13.10	Ryhmätyönanto <i>Toimitusjohtaja Eero Hettula, Länsi-Uudenmaan kauppakamari</i>
13.30	Hallituksen organisointi, kokoonpano ja muodostaminen <ul style="list-style-type: none"> erilaisten kokoonpanojen vaikutukset hallituksen rooliin ja toimintakykyyn pk-yrityksessä oikeanlaisen hallituksen kokoonpanon ja jäsenten kompetenssien arviointi hallituksen kokoaminen käytännössä omistajien ja hallituksen yhteistyö johdon ja hallituksen yhteistyö <i>Varatuomari Ismo Salminen, Value Business Advisors Nordic Oy</i>
14.15	Tauko
14.25	edellinen jatkuu
15.10	kahvitauko
15.25	Hallitustyön organisointi ja tehokkaan hallitustyöskentelyn edellytykset <ul style="list-style-type: none"> Hallitustyön organisoinnin työvälineet ja menetelmät Tehokkaat kokouskäytännöt ja hallituksen puheenjohtajan tehtävät <i>Varatuomari Ismo Salminen, Value Business Advisors Nordic Oy</i>
16.10	Tauko
16.20	Case <ul style="list-style-type: none"> Pk-yrityksen aktiivinen ja toimiva hallitus <i>NN</i>
17.05 – 17.30	Keskustelua päivän aiheista, tilaisuus päättyy

Kurssin johtaja; Toimitusjohtaja Eero Hettula, eero.hettula@chamber.fi, puh. 040 551 4106

STRATEGIATYÖ (jakso 3.)

AIKA	keskiviikkona 5.6.2019 klo 12.45-17.30
PAIKKA	Raaseporin Osuuspankki, Asematie 1, Tammisaari
OHJELMA	
12.45	Ilmoittautuminen ja kahvi
13.00	Edellisen jakson palaute sekä päivän ohjelma ja tavoitteet <i>Toimitusjohtaja Eero Hettula, Länsi-Uudenmaan kauppakamari</i>
13.10	Johdatus strategiseen ajatteluun <ul style="list-style-type: none"> • Strategisia näkökulmia, toimintaympäristön muutokset ja haasteet • Strategian perusta; analyysit • Mikä erottaa strategisen operatiivisesta <i>Toimitusjohtaja HHJ Antero Virtanen, Jesura Oy</i>
13.55	Tauko
14.10	Strateginen suunnittelu, miten luodaan tulavaisuus ja menestys <ul style="list-style-type: none"> • hallituksen rooli strategisessa suunnittelussa • omistajatahto ja sen kytkentä liiketoimintastrategiaan • asiakaslähtöisyys, kilpailukyky, erottautuminen <i>Toimitusjohtaja HHJ Antero Virtanen, Jesura Oy</i>
14.55	Kahvitauko
15.15	Hallituksen rooli strategian rakentamisessa <ul style="list-style-type: none"> • Toimintapiteesi strategian toteuttamiseksi, viitekehys ja työkalut • Strategiaprosessin kulku, oleelliset komponentit • Strategian toteutumiseen seuraaminen, säätäminen ja mittaaminen <i>Toimitusjohtaja HHJ Antero Virtanen, Jesura Oy</i>
16.00	Tauko
16.15	Case <ul style="list-style-type: none"> • uudistuva ja strateginen hallitus <i>Arto Tikkanen, AOT Consulting Oy</i>
17.00 – 17.30	Keskustelua päivän aiheista, tilaisuus päättyy <i>Kurssin johtaja; Toimitusjohtaja Eero Hettula, eero.hettula@chamber.fi, puh. 040 551 4106</i>

RYHMÄTYÖ

AIKA	Maanantaina 10.6.2019 klo 12.45-17.30
PAIKKA	kohdeyrityksessä tai muussa ryhmän kesken sovitussa paikassa

YRITYKSEN TALOUDEN SEURANTA JA OHJAUS (jakso 4.)

AIKA	maanantaina 17.6.2019 klo 12.45-19.00
PAIKKA	Raaseporin Osuuspankki, Asematie 1, Tammisaari
OHJELMA	
12.45	Ilmoittautuminen ja kahvi
13.00	Edellisen jakson palaute sekä päivän ohjelma ja tavoitteet <i>Toimitusjohtaja Eero Hettula, Länsi-Uudenmaan kauppakamari</i>
13.05	Työn purku, johtopäätökset ja keskustelu <i>ryhmätyökohteen edustaja ja kommentoija</i> Ryhmä 1
13.30	Ryhmä 2
13.55	Ryhmä 3
14.20	Kahvitauko
14.40	<i>Yrityksen talouden seuranta ja ohjaus</i> <ul style="list-style-type: none"> • menestyksellisen taloushallinnon kulmakivet hallituksen jäsenen näkökulmasta sekä päätöksenteko ja dokumentointi; tilintarkastus ja tilintarkastajan rooli • taloussuunnittelu osana yrityksen kokonaissuunnittelua, maksuvalmius, kassavirrat ja investoinnit sekä tilinpäätösanalyysi; luotettava kirjanpito <i>KTM Pasi Riihimäki, Sendero Oy</i>
15.25	Tauko
15.35	edellinen jatkuu
16.20	Tauko
16.30	Case: Kohti ammattimaista hallitusta - hallituksen rooli pk-yrityksen eri vaiheissa erilaiset hallitukset <i>NN</i>
17.15	Päätösluento <i>Hallituspartnerit ry.</i>
17.25	Todistusten jako
17.35	Isännän puheenvuoro
17.50 -19.00	Cocktails and snack sekä keskustelua kurssin aiheista ja hallitustyöskentelijöiden välittämisestä (Hallituspartneritoiminta). Tilaisuus päättyy.

Kurssin johtaja; Toimitusjohtaja Eero Hettula, eero.hettula@chamber.fi, puh. 040 551 4106